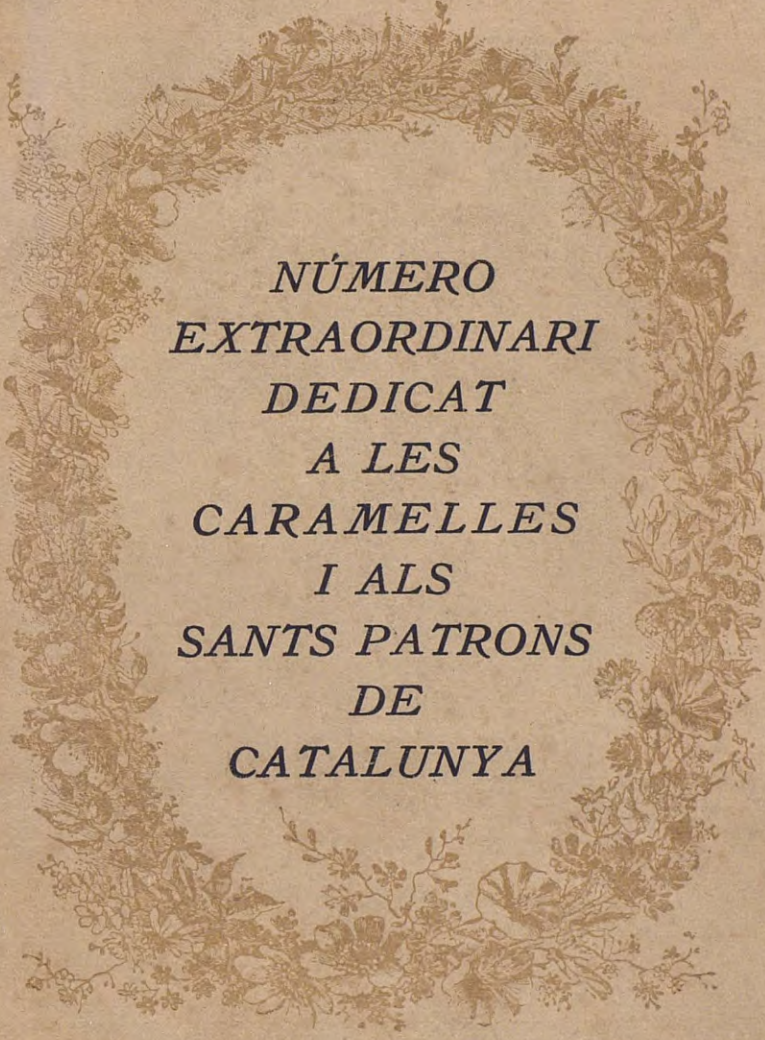

GARBA

*NÚMERO
EXTRAORDINARI
DEDICAT
A LES
CARMELLES
I ALS
SANTS PATRONS
DE
CATALUNYA*

SABADELL, ABRIL DE 1922.

NÚMS. 26-28.

G A R B A

PSALITE.... AL·LELUIA..!

REDACCIÓ: CARRER CALDERÓN, 31

PREGÀRIA ALS SANTS PATRONS DE CATALUNYA

Vós dolça Verge de Montserrat, Mare amantíssima, que acalliu sota vostre mantell la catalana terra, i Vós gentil Sant Jordi, brau cavaller, defensor dels oprimits, Sants Patrons d'aquesta terra nostrada, doneu-nos, juntament amb la vostra divina gràcia, feliç guiatge i fortalesa a a l'esperit, per a què, amb aquestes altes ensenyes, sapiguem lluitar ardidament fins aconseguir, per a la nostra Pàtria, totes les perfeccions i totes les virtuts necessàries, a fi de que Déu Nostre Senyor faci devallar damunt d'ella la seva santa benedicció, i poguem veure nosaltres l'alliberament definitiu de aquest mateix Poble Català. Admeteu, Senyor, els precs que dirigim als nostres Sants Patrons, per Jesucrist, qui amb Vós i l'Esperit Sant, regna en la Pàtria Suprema pels segles dels segles. Així sia.

CARAMELLES VAN DARRERES

CARAMELLES VAN DAVANT

o sols pel carrer han assolit un èxit els nostres pomel·listes enguany per Pasqua Florida, sinó que la restauració de les caramelles a nostra ciutat pels Pomells de Joventut, han obrat el miracle de fer ressucitar velles cançons. Una no-nagenària venerable ben coneguda a Sabadell, car per sa casa hi han passat tres generacions, dreta encara com una palma al peu del mostrador de son antic cafè del Pedregar, em deia l'altre dia: — Diu que feu Caramelles? Jo en sé de més boniques que vostè. I començà d'etzivar-me un seguit de corrandes que vaig caçar al vol. Diu que quan era petita els caramellaires començaven a cantar al toc d'al-leluia. De dia rondaven per les masies i quan era llustre entraven al poblat bo i cantant:

Al'leluia cantarem
celebrant Pasqua florida,
obra l'ull, noia aixerida,
que som la flor del jovent.

Davant de cada casa, ja se sabia—
diu—, el primer que cantaven era:

El primer sou Verge pura
per el grau que posseïu
més que tota criatura
puig tanta glòria teniu.
Sou de Déu la més aimada,
heu estat, sou i sereu.
Siguen la nostra advocada
Regina i Mare de Déu.

El segon cambra sagrada
Mare del Déu immortal.
Bon Jesús prengué posada
dins vostre cos virginal.
Verge per Déu fecundada
a Jesús vàreu lliurar.
Siguen la nostra advocada
Verge del cor singular.

El tercer.....

—Prou—li vaig dir. Això veig que
és una espècie de Goigs de la Mare de
Déu. ¿Qué més cantàven?

—Oh! altres cobles així:

Aquesta nit fem la passada
i a vostres portes cantem,
tots per vós, galan donzella,
són els passos que donem.

Si em mostressiu bona cara
molt content seria jo
omplenant la cistellet,
donzella, de vostre amó.

A donà i a no donà
vinguen ous a la cistella
a donà i a no donà
aquí no ens feu esperar.

Caramelles van darreres
si ens volen l'amor robà,
nosaltres, com valents homes,
bé el sabriem defensà.

En aquesta santa casa,
tot el bé de Déu hi és
la mestressa si és bonica
la criada encara més.

Puig que llicència tenim,
seguirem tots els carrers,
cantarem a cada porta,
menestrals i caballers.

Una perdiueta canta
a la serra de Claret,
que si ella canta gaire
prou és morirà de fred.

Una perdiueta canta
a la serra de Pinós,
que si ella canta gaire
no hi mancaran caçadors.

La perdiueta canta a la tarda,
la gotilla canta al matí,
la meva amoreta canta
quan el sol ne veu sortir.

De cançons i de follies
tota una cuartera en sé,
les butxaques en tinc plenes
i un sac en deslligaré.

Maria si vols vení,
baixa l'escala corrent
anirem a collir boixos
a la costa d'Ullastrell.

De cantar prou en sabríem
si tinguessim bona veu,
la Quaresma és massa llarga
i la Pasqua massa breu.

Per dir-nos Marieta,
de tots el qui més vols,
ves a la riereta
a rentar els llensols.

El cantar de les cançons
solen dir que té diades
si l'un dia en canto prou
l'altre em són ben oblidades.

Aire bon aire, pastora,
aire bon aire a ballà,
si n'hi havia una pastora
me en guardava el bestia.

Jo en cullo un pom de violes
i a ella les vaig tirà,
les violetes són fresques,
la pastora es despertà.

—Déu vos-guard el galan jove
què venieu a buscà?

—El vostre amor, donzelleta,
si me'l volieu donà.

—Demaneu-lo an el meu pare,
el pare i el meu germà
que si ells us el donaven
per molt ben donat serà.

Peró aixó no són tot caramelles—jo
li feia — trencant les seves cançons.
I ella em responia: Però sempre n'hi
barrejaven de corrandes d'aquestes i
altres de consemblants, com:

No venim per la més xica
ni tampoc per la més gran
sinó per la mitjaneta
que és la flor del diamant.

Les noies d'aquesta casa
són les reines del veinat,
cantem tots amb alegria
Jesús ha ressucitat.

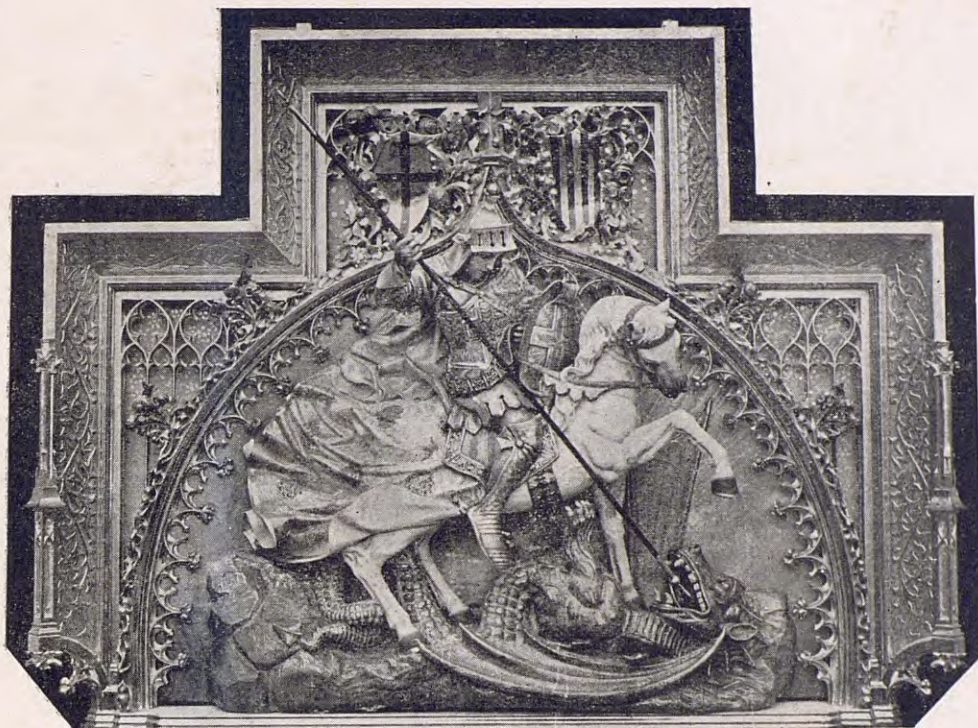
I—diu que—si el cel era núvol amb
por de que la pluja els destorbés la
festa, cantaven melangiosament anant
de casa en casa:

Santa Clara benéita,
mare del pujol,
claveu una escombrada
a la gran nuvolada
que està davant del sol.

Sant Agustí, feu-lo aclarí.
Si Sant Josep hu vol
demà farà bon dia
si Sant Josep hu vol
demà farà bon sol.

Bromejant pel camí i fent retret de
les noies mudades que omplenant-los
la cistella d'ous esperaven la declara-
ció d'un promés, cantaven, prenent la
cançó dels llavis d'una mare enfadada
per no haver fet sort:

Gargantilla de coral
portava la meua filla
i aquell cara de tabal
encara no la volia.

ALT RELLEU DE L'ALTAR DE SANT JORDI, INAUGURAT EL DIA DE SA FESTA
EN LA PARROQUIAL DE SANT FELIU

FOT. CASAÑAS

ELS POMELLS DE JOVENTUT DE LES ESCOLES PIES QUE OBTINGUEREN EL SEGON
PREMI EN EL CONCURS DE L'AJUNTAMENT, CANTANT LES CARMELLES

EL POMELL «ARRAHONA» QUE OBTINGUÉ EL PRIMER PREMI EN EL CONCURS
DE CARMELLES D'ENGUANY

APLEC DE POMELLS «PASQUA FLORIDA» QUE OBTINGUÉ EL SEGON PREMI PREFERENT
EN EL CONCURS DE CARMELLES ORGANITZAT PER L'AJUNTAMENT, EN LA FORADA
DEL DILLUNS DE PASQUA

Tot, com se veu, es cantava per Pasqua Florida, menys l'indecència del couplet d'aquests darrers anys que feia tancar les finestres.

Perxó urgia una restauració de les tradicionals Caramelles a nostra terra, i aquesta l'hem començada enguany, i amb èxit, mercès als nostres Pomells de Joventut que han escampat arreu de la ciutat cançons innocents i alegres.

Mentre refilaven els petits cantaires davant la casa de la venerable senyora que em va dictar les cançons que he apuntat, els ulls li brillaven

com dos mirallets i no podia amagar la joia que sentia.—¿Qué us en sembla? —li vaig dir.—Oh que no han cantat encara aquella cobla que li vaig dictar:

Caramelles van darreres
caramelles van davant
més m'estimo la minyona
que els ous que em donaran.

No. — li responia jo. — Els nostres petits caramellaires, ara com ara, el que més s'estimen de tot, és que us plagui el seu cantar i que els ompliu bé la cistella. D'aquí a un altre any.

JOSEP CARDONA, PVRE.

L'AMIC DELS INFANTS

(Boix d'En Ricard Marlet)

C A R A M E L L E S

del Pomell «Arrahona» que obtingué el primer premi del concurs organitzat per l'Ajuntament.

Música d'En J. CLAPÉS

Ha arribat Pasqua Florida
tenim ganes de cantà
perquè ens alegra la vida
aquest bon temps que ara fa.

Cantarem amb veu ardida.
una cançó ben garrida,
que una cançó ben garrida
sempre fa de bon cantà.

Donzelletes clares,
sortiu al balcó
que volem cantar-vos
la nostra cançó.

Cada paraula tindrà un bell encant
perquè som fills d'una terra daurada.
Sentim una veu que ens empeny: —Au avant !
la pàtria és gran i us fa llum la mirada.

Cada paraula tindrà un bell encant
perquè som joves, perquè estimem tant.
Cada paraula tindrà un bell encant
perquè tenim una vida al devant.

Ha arribat Pasqua Florida,
tenim ganes de cantà.
La nostra cançó garrida,
goig, amor, tot ho dirà !

La nostra cançó garrida
sota el cel asserenat
és un clam de llibertat.

ARMAND OBIOLS.

T O R N A

L'ARBRE SAGRAT

Quan el van tallar de soca
va quedar-se eterna arrel.
Ja rebrota arran de roca.
Amb el temps tocarà al Cel.

Procurem que la brancada
pugui lliure respirar,
res de murs, res de teulada
que la privin de pujar.

Que a tots vents s'enrobusteixi
que esdevingui fort i alt,
que al butxí que s'hi atreveixi
se li osqui la destrat.

E. GUANYABÉNS.

C A R A M E L L E S

De l'Aplec de Pomells «Pasqua Florida»
que obtingué el segon premi preferent en
el concurs organitzat per l'Ajuntament.

Música: Mtre. MASLLOVET

L'alegre Pasqua Florida
ens portava una cançó
que entonem amb veu ardida
i amb infantina il·lusió.

Fadrinetes belles,
sortiu-la a sentir
mentre les estrelles
riuen a l'empir.

De la gentil primavera
som els més formós pomell.
Per la Pàtria que ens espera
és tot nostre amor novell.

Dels cors fen-te ofrena
seràs aviat,
CATALUNYA, plena
de fe i llibertat.

Amb l'empenta de sang jove
bé vindrà la redempció
del poble que anhela nova
Pasqua de Resurrecció.

Nostra panereta
guarnida de flors
ompla, donzelleta,
a curull d'amors.

I de la Pasqua Florida
i AL·LELUIA triomfant,
volerà com cant de vida
de la Pàtria que aimem tant.

MN. JOSEP CARDONA.

T O R N A

S O L S O L E T

Música: Mtre. MORERA

Sol solet vinem a veure
Sol solet vinem a veure que ting fred.

Soc petit i enjogassat
mes la boira rasa
em voldria sense esclat
tancadet a casa.

I el jardí que és tot remor
a jugar convida
part de fora del balcó
un follet em crida.

Un follet gai i petit
que riu i esvalota
fent escarni a mon dalit
amb una ganyota.

Sol solet dels dies clars
joguina amorosa
que m'afranqueixes el pas
de l'eixida closa.

Sol solet vina aviat
a riure en la taça
del brollador estroncat
que el desembre glaça.

Si no vens mon cor petit
ja'n tem l'escomesa
el diable del neguit
farà una malesa.

Sol solet vinem a veure
Sol solet vinem a veure que ting fred.

J. CATASÚS.

LA VERGE DE MONTSERRAT I LA PÀTRIA CATALANA

m plau fer amigable collotge amb els qui com vosaltres accepten el llegat de nostres avis, l'arca veneranda de les tradicions catalanes; amb els qui ens sems que estimen el progrés material de nostre sigle, que l'Església beneeix amb tota l'ànima, i fan coronar en les lluites internacionals de la indústria les manufactures sabadellenques, estimen també la vida de l'esperit, el progrés en les vies de la perfecció cristiana; i quan parlen de Pàtria es refereixen a la Pàtria antiga, però a tota ella, cos i ànima, ses muntanyes i plans, ses lleis i religió, i prenen com a símbol de nostres aspiracions i conviccions catalanistes la Muntanya sagrada catalana, l'ara santa del temple de la pàtria encara en peu, doncs com ha dit un poeta :

... si del temple
de la pàtria trocejat
a cops d'odis i desastres
n'han caigudes les pilastres,
l'altar no, que és Montserrat.

Ah ! Jo prefereixo fer collotge amb vosaltres i somniar aquesta pàtria renascuda, coberta de l'antiga glòria i beneïda de Déu i de la Verge.

Seguim, doncs, aquesta via ! A n'aquest poble enganyat que li fan espe-

rar dels partits polítics llur salvació i benaurança, parlem-li dels antics Parlaments de nostra terra, on reunits els tres Braços, verdadera representació del poble, es donaven les lleis que les costums establert ja havien en la pràctica, i es prenién els acords en harmonia amb els interessos del mateix poble que els dictava; a n'aquest poble enganyat que portant-lo per les vies del Socialisme l'empenyen a l'abisme sens fons de l'anarquisme, parlem-li de nostres antics i gloriors gremis, honra de nostre poble, per més que els hi hagin fet mirar com inútil antiqual·la; a n'aquest poble enganyat, a qui li fan mirar sols com bonic el foraster i a qui acaben de corrompre amb lo que's compren amb el nom general de flamenquisme; fem-li posar amor a nostres rondalles, a nostres tradicions i llegendes, a nostra literatura genuïna; ensenyem-li nostres cants populars, nostra popular història; i per fi, a aquest poble enganyat a qui han fet entendre que'l tenir religió deshonra, afemina, rebaixa, fem-li comprendre que nostres avis no per tenir religió foren menys gloriosos, nobles, valents i savis, sino que precisament perque tingueren religió foren savis, valents i nobles, i constituïren el poble més franc, això és el més lliure que hi ha hagut sobre la terra.

Si el catalanisme tot abrasés de cor aquesta bandera que avui arboleu vosaltres, aquesta bandera on flameja

amb raigs de glòria la Verge de Montserrat, jo us diria que la resurrecció de la antiga Catalunya està assegurada. Es el pecat el qui fa miserables als pobles, es la fè la que els aixeca. Aquesta fè informant l'amor a la pàtria, la salvaria. Pensar aixecar l'edifici fora del fonament únic que és Crist, és germans meus, follia; es anar contra la fè, contra la Religió, contra nostres avant-passats, contra nostra mateixa història.

En mans de Déu està, com diu la Sagrada Escriptura, que per a qui te fè és paraula infalible, *el mudar els temps i les edats; desfer els regnes i reconstituir-los*, i Déu fiel en sa paraula d'escoltar a qui l'invoca, ha escoltat sempre a les pàtries oprimides.

Si volem salvar la Pàtria dels mals perills que l'agreugen, si volem resucitar-la, hem de gravar en nostre cor aquestes paraules que he posat per lema al meu humil raonament: *La virtut és la que aixeca als pobles; el pecat és el qui els fa miserables*, i armonisar amb elles nostra conducta i nostra propaganda.

Hem de poguer dir un dia lo que dels homes de Clare deia el gran O'Donnell, el gran patriota i ensemps el gran catolic: «Els homes de Cata-

lunya saben que la única base de la llibertat és la Religió, i han triomfat per que la veu que s'aixeca per la Pàtria ha estat abans oració al Senyor.»

Si aixís ho fem, no dubtem germans meus que un dia podrem repetir l'himne del mateix *leader* de la restauració d'Irlanda, i podrem dir:

«Ara cants de llibertat ressonen per nostres planes verdoses; ses remors segueixen les montanyes i omplen les valls, mormolen en les ones de nostres rius i de nostres torrents, i amb veu de tro criden als ressons de nostres montanyes. ¡Catalunya és lliure!»

Oh! si, feu-ho, Verge Santa, Reina de Catalunya! Apiadeu-vos de nostra terra, sembreu en ella les virtuts que feren grans a nostres avis, i feu-nos com a ells lliures, lliures d'error, lliures de vici i de tota tirania, i nosaltres agraïts pujarem a vostra Montanya a coronar-vos novament per Reina, i a començar el càntic d'alabances que desitgem després continuar en vostre celestial reialme per tota una eternitat.

MOSSÈN GAIETÀ SOLER.

(Del sermó que predicà en la festa religiosa que dedicàren la Real Confraria de Nostra Dona de Montserrat i el Centre Català de Sabadell a la Patrona de Catalunya a 8 de setembre de 1897.)

C A R A M E L L E S

T O R N A

Dels Pomells de Joventut que radiquen a
les Escoles Pies i que obtingué el segon
premi en el Concurs de l'Ajuntament.

HIMNE DE LA PASQUA FLORIDA

Música de Mn. Frederic Muset.

De l'amatller en les branques
un jardí ha reflorit,
tots s'han vestit de flors blanques
de perfum dolç i exquisit.

A les branques floridetes
la primavera hi somriu
i les tendres orenetes
tot saltant tornen el niu.

Enflocades les cistelles
i seguint la tradició
les alegres caramelles
omplen d'ous el cistelló.

Regna el goig i l'alegria
en el camp i en la ciutat,
tot es llum tot harmonia
Jesús ha ressucitat!

Tot es ventura, amor i vida
de goig puríssim s'omplena el cor
¡visca l'alegre Pasqua Florida!
¡visca l'amor! ¡visca l'amor!

Venteu, venteu aviat
campanes de l'encontrada
¡Jesús ha ressucitat
amb bona dematinada!

Amb l'Hortolà gloriós
Magdalena s'es trobada,
devant tantes resplandors
ella queda enlluernada.

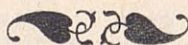
Encara dins de llevant
sura una boira rosada
com la despulla sagnant
d'una mortalla esqueixada.

Escampeu la murta arreu
la millor murta granada
que ha de passà el Fill de Déu
qui la mort ja ha afrontada.

Floriu rosers de pastor
que el sol ja surt de la prada
¡Al'leluia al Senyor!
que els ocells fan la passada.

MANEL RIBOT I SERRA.

X.

C A N T D E L A P A T R I A

I

Què van deixar-nos al morir
els nostres pares?
Un troç de terra sota el cel.
bella i sagrada;
un troç de terra on han lluitat
per sa grandesa i llibertat,
un troç de terra que es diu Pàtria.

II

Què els deixarem als nostres fills
per heretatge?
Aquesta terra on vetllen, morts,
els nostres pares.
Més lliure y gran que l'hem trobat
hem de trametre'ls el llegat:
el troç de terra que es diu Pàtria.

APELES MESTRES.

RECORDANT

mb l'esperit bate-
gant pel daler de
ser útils, encar
que joves, a Déu
i a la Pàtria i
veient la dolça
esperança de mi-

llors temps que com estel·la deixava arreu, arreu, la naixenta obra dels Pomells de Joventut, començarem, mes companyes i jo, a formar un nou Pomell que vingués a acomplir aquest desig, difundint en nostre ànima la tranquil·litat del deure portat fins al terme de l'ideal.

En el començ no erem pas moltes, però contàvem amb la força de la voluntat que animava els cors, i aviat el nombre de pomellistes anà augmentant. Bastants dies passarem per a trobar en el magí un nom que significués nostre lema; el trobarem en el de «Mare de Déu de la Salut», que junta el pur amor de cristià amb el d'aferrat sabadellenc. La joia que sentiem al veure tan ben corresposta la sobirana pensada d'En Folch i Torres per l'augment dels Pomells i les pomellistes amb que ja contava el nostre, es traduïa en constants accions de gràcies i multitud d'obres bones que amb plaer sens mida anava rebent la secretària. Aviat hauria estat per ella un càrreg superior a les seves forces i amb això vàrem acordar separar del tronc una branca formant amb les més petites un altre Pomell. Desseguida va ésser acceptada eixa idea i ens dedicàrem a buscar alla-

vors un nom que al mateix temps que portés inclòs el lema de l'institució, servés un encant infantívol i tendre. Per fi fou escollit «Llabor catalana», que prompte rebé en son penó unes vint nines, totes en l'edat falaguera de la infantesa i adolescència.

Cobejant sempre un major grau de perfecció, decidírem fer cada més una Missa de Comunió general, ostentant la simpàtica caputxeta. Donava i dona gust veritablement veure l'entusiasme i goig amb que acudeixen les pomellistes a la Capelleta humil i recollida dels Avis deseparats on se celebra la Comunió mensual.

La Moreneta de la Serra deu escoltar la visita espiritual que li dirigim amb la placidesa d'una mare escoltant les filles que agropen llurs pensaments i cors i li preguen per una mateixa gràcia. Cantem ungides de santa fè el Crec i ens acomiadem cada volta de la Verge entonant la Salve Regina.

En les reunions de cada més procurem reflexar tota l'empenta dels Pomells i gravar en l'esperit dels infants el bé que ha fet i farà aqueixa obra per nostra Fè i nostra Pàtria, la tasca que'ns resta fer i el camí que havem de seguir; després la volguda secretària llegeix les bones obres de les pomellistes, i prenem en conjunt les iniciatives de tal o altre festa i aconsegueixent.

El jorn de l'inauguració dels Pomells a Sabadell, l'alegria fou incommensurable per a totes; en aquesta festa es prengué part activa i procuràrem en-

sems que les testes de les nostres pomellistes anessin cofades amb la gaia caputxa.

Altre festa de les que prenguerem part fou en la repartició del Nadal del Pobre a les Germanetes; repartiren el dinar diferents pomellistes, quines tenien en sos llavis dolces paraules de conhort pels malalts i d'alegria per a tothom. Finalment, la darrera festa va ésser la restauració dels pessebres en la ciutat nostrada, que constituí tot l'agombol de joia i recordances que porten les diades de Nadal, Cap d'any, Reis i demès. Davant del pessebre cantàrem les tradicionals cançons catalanes, sentint al fons del cor la tendror del passat rialler, i l'esperança pel pervindre.

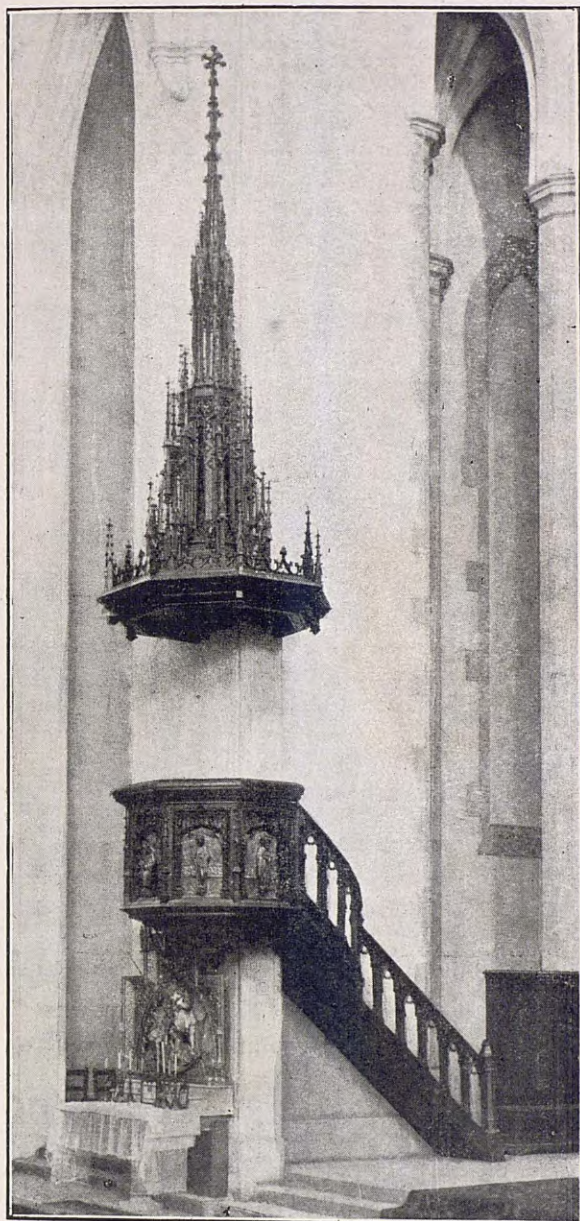
I ara quan girem l'esguard fins al començ del Pomell «Mare de Déu de la

Salut» no podem menys de quedar sorpreses i commogudes al veure la ufana que ha pres la branca que ja surt de son tronc. I després ovirant l'immensa florida de l'obra dels Pomells de Joventut per la Catalunya estimada, que va transformant eixa terra benéita en un pedriç del cel, quedem convençudes, germans pomellistes, que, com diu el poeta, es una obra de Déu la institució dels Pomells, es una inspiració del Senyor a nostre fundador Josep M.ª Folch i Torres, perquè l'ideal de l'esperit bategant d'anhel, quedi un jorn acomplert, fent senzillament nostre deure com a cristians que volem que regni Crist en tot i per tot, i com a catalans que desitgem la llibertat per la Mare Pàtria esclava.

MARGARIDÓ.

Ciutat, 22-3-1922.

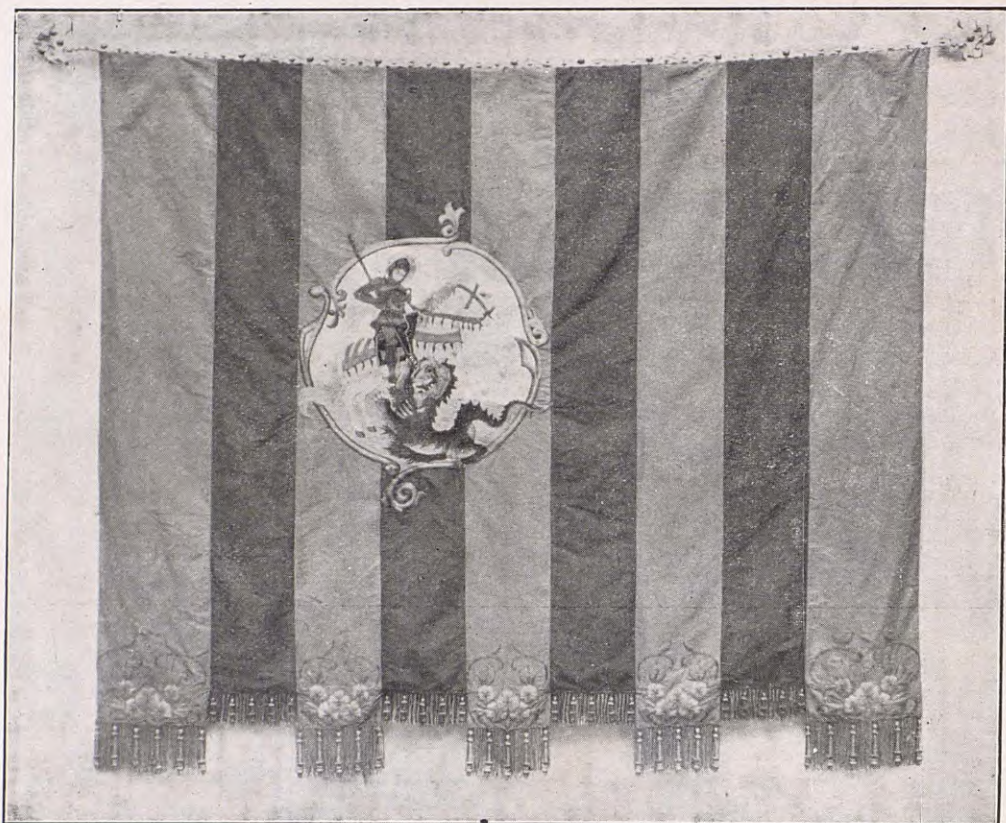

ARTÍSTICA TRONA COSTEJADA PEL DIPUTAT
DE LA MANCOMUNITAT EN RAMON PICART
I QUE FOU INAUGURADA, AL NOU TEMPLE
DE SANT FELIU, EN LA DIADA DE SANT
JORDI D'enguany

L'APÒSTOL DEL CATALANISME
N'ANTON DE P. CAMPANY, A
LA MEMÒRIA DEL QUAL HA COS-
TEJAT LA SEVA FAMÍLIA L'ALT
RELLEU DE L'ALTAR DE SANT
JORDI ALÇAT PER SUSCRIPCIÓ
PÚBLICA ENTRE ELS NACIONA-
LISTES SABADELLENC

TAPIÇ ORNAMENTAL D'EN JOAQUIM MUNTANÉ MESTRES, QUE LLUÏA AL BALCÓ
DE SA CASA DE LA RAMBLA EL DIA DE SANT JORDI

FOT. CASAÑAS

CARAMELLAIRES DELS POMELLS DE JOVENTUT QUE RADIQUEN A LES ESCOLES PIES
AL SANTUARI DE LA SALUT

FOT. P. RAMON, ESCOLAPI

EL SENTIMENT DE PÀTRIA

DE bell antuvi podem pla bé dir que per el cristià el sentiment patriòtic és quelcom més que un instint natural, ve fonamentat en el voler de Déu i és elevat a les esferes de la raó. Heus-aquí com el més gran savi i Pare de l'Església, Sant Tomàs d'Aquino, basava el deure patriòtic: Tots tenim l'obligació de donar a cada u el que li toca i en això consisteix la Justícia. Ço que havem de donar està en relació amb la dignitat del que ens ha beneficiat i de la magnitud del benefici. A Déu que ens ha creat i que ha fet l'Univers per nosaltres, que ens ha redimit i que ens guarda un Cel, li devem un tribut d'adoració, un culte, que és la religió. Vénen immediatament els pares i la pàtria que han col·laborat estretament amb Déu en la nostra generació i que són els delegats de la seva Providència amorosa. Per ells tenim el deure de pietat, que és aquesta adhesió cordial que ens fa mirar pel seu bé, cuidant de pagar-los els beneficis rebuts, vetllant per a satisfer les seves necessitats i esforçar-nos-hi més, quant més de nosaltres necessitin. Si la pàtria és combatuda i oprimida, amb més intensitat l'hem d'estimar, lluitant decididament per a fer-la lliure i gloriosa... Perquè la llibertat és la més excelsa qualitat que Déu ha donat als éssers racionals,

siguin individus o col·lectivitats, per a que siguin capaços de mèrit i de responsabilitat, quan aquesta els manca, son estraçats, empetitits, impossibilitats d'acomplir la missió a que Déu els ha destinat. Perxò els pobles que estimen la seva dignitat, laboren per la seva llibertat, com per la dignificació de la seva llengua. Hem de dignificar el nostre verb, car la llengua és l'expressió viva de l'ànima, és la flama de l'esperit. Quan l'home parla és ben bé ell mateix que s'exala i es manifesta. Hem de purificar els nostres llabis per a que mai hi passi una expressió indigne. La llengua nostra la devem estimar com l'arrel més fonda, com el dret més característic i vigorós de l'ànima nacional. Quan un poble és oprimat, esclafat i deformat, quan no en quedi d'ell res més que la llengua, porta encara a dins el caliu que l'abrandarà i el ressucitarà i li donarà un esdevenidor gloriós. Hem, doncs, d'estimar la nostra llengua, com hem d'ennobrir els costums, elevant-los de tota materialitat, retornant a la vigoritzadora austeritat dels nostres passats, que feren de la nostra pàtria una filla predilecta de l'Església, plasmanant l'esperit cristià de tal manera que li era consubstancial, devenint el tipus de civilització cristiana més elevat de la edat mitja.

Per la dignitat del nostre viure hem de volguer confondre la injustícia dels pobles opresors i assolir la llibertat de la nostra pàtria, que té el dret de ésser lliure i senyora i majora de tot

el seu, no sols per a manifestar-se i viure amb els atributs naturals que Déu li donà, al crear-la, sí que també perquè té un passat cristianíssim que el fa Poble Escullit de Déu.

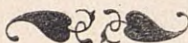
L'amor a la pàtria és pels cristians un deure del qual Nostre Senyor ens n'ha donat exemple personal i tendríssim, essent amb l'humil dialecte nadiu les grans veritats de la divina saviduria, que encara avui ens emociona al sentir-ne el seu ressó en

l'evangelí, com al veure al Mestre plo- rant per la ruina del seu Poble, al qual ensalçar volia.

Per tot ço hem d'estimar la pàtria i l'hem d'estimar amb esperit de sacri- fici, responent ben alt com els Maca- beus, àdhuc davant del martiri: Primer morir que renegar de les lleis pàtries.

LLUIS CARRERAS, PVRE.

(Del sermó predicat el dia de Sant Jordi d'enguany a la parroquial de Sant Feliu.)

LA CANÇÓ DEL DIA DE SANT JORDI

I

D'una causa justa i santa
som soldats els catalans
i la fe dins els pits canta
i fa moure peus i mans.
I la fe dins els pits clama
amb un clam serè i gentil
que ressona enmig la flama
de les roses de l'abril

II

Cada fló és una esperança;
cada rosa és un anhel.
El camí de deslliurança
s'obre avui a dalt del cel.
Ja es desfà la boira obscura
que pesava en cada front
i una llum clara i segura
roman viva en el pregon.

III

Amb la testa coronada
ve Sant Jordi resplendent.
Diu: — On és la meva armada?
Diu: — On és la meva gent?

Per la rosa que és florida
al damunt de cada pit
els coneix ja de seguida
als fidels de dia i nit.

IV

Un a un els anomena,
cada un pel nom que té.
Se'ls emporta, se'ls emmena
al galop del seu corcé.
Pels camins hi ha les petjades
de Jesús resuscitat
i hom retrova alliberades
les amors perquè ha lluitat.

V

—Oh Sant Jordi que ens arribes,
tot armat amb ta virtut,
convertint en flames vives
els grillons d'esclavitut.
Oh Sant Jordi, Patró noble:
adalit; cavaller Sant!
Salva, salva el nostre Poble!
Fes-lo lliure i fes-lo gran!

JOAN LLONGUERAS.

AL MONTSERRAT

I.

O mont excels del Montserrat !
ton nom evoca recordances
d'altures, flora i santedat,
de promences i esperances.

De canticel'les de moixó,
de virolais d'escolania,
de vèus de monjo en oració
i sòns d'un orga en llunyania.

De xirinings de degotall
damunt la toska verdejanta
dins la conquilla de cristall
on la reineta juga i canta.

De bonicois d'argent i d'or,
de farigoles enflorades,
de cireretes de pastor
i culleretes enflocades.

De boira baixa capvespral
qui, blanca, apar al clar de lluna
la mantellina nuvial
de ta poixanta Verge bruna.

II.

O mont excels del Montserrat,
ànima i verb de nostra raça !
sòts ton celatge asserenat
mires el temps com brunz i passa.

En ta sagrada quietud
eternament impertorbable
¿esdevindrà la extremitud
d'un terratrem espaventable ?

Serà un matí deslliurador
de llarga nit atuidora;
un sol de foc abrusador
farà ta closca floridora.

Ton Sant Jeroni el copçarà
morat de flor de barbayina,
dreta la testa de tità
cofada amb musca barretina.

Al crit primer de llibertat,
crit estrident de terra esclava,
tremolarà Cavall-Bernat
com pit matern replè de sava.

Al crit segon ¡que'ns valga Déu!
centella i llamp caiguts alhora,
com tronarà ton tornaveu
a l'esgarip de via-fòra !

En tos cimals, al grat del vent,
onejarà barrada ensenya;
del gai llevant al trist ponent
s'acatarà ta contrassenya.

Ans que tramonti el sol gloriós
viurà ma Terra llibertada;
per galejar-la, mont colós,
caurà ta roca encadenada.

III.

O Pàtria de l'amor nostrat !
ton perdut ceptre de regina
l'hauràs al cor del Montserrat;
la Verge el té en sa mà divina !

AGNÈS ARMÉNGOL DE BADIA.

LA PATRONA
DE CATALUNYA

(Gravat galantment cedit a "Gar-
ba" per l'Abadia de Montserrat.

LA PASQUA DELS POMELLS

APIGUT és que la solemne diada de la Pasqua és el jorn de la joia i de l'alegria per excel·lèn

cia. Ella ens recorda, tots els anys, aquella matinada en què Jesús, desfent i esvaint les tenebres de la mort, resuscità triomfant i gloriós del sepulcre, aixecant i renovant també amb la seva santíssima Humanitat, a la humanitat tota i a totes les coses. Ell havia dit que quan fos penjat a la creu atrauria i faria venir totes les coses cap a si mateix i veu's-aquí com l'Anyell diví abans d'acotar el seu cap, pronuncia una paraula que és tota ella un misteri d'amor i una forta, eficaç i dolcíssima atracció. La naturalesa tota descen-trada i desviada pel pecat, sentia el neguit i la frisança d'aquella hora suprema de reconciliació; i vetaquí com

en sentir la crida amorosa de Jesús: «Tinc set», s'atansa a la sagrada Víctima per a rebre l'òscul de pau i l'abraçada de germanor. I posada en els braços del Salvador que l'ha purificada amb la seva sang redemptora, baixa després també al sepulcre, on amb contacte i a l'influx de la Divinitat de Jesucrist que hi feia sentir el seu poderós escalf, es desenrotlla i realitza una fermentació admirable, sorgint ella també amb el divinal Triomfador, gloriosa i renovada, cantant amb els àngels del cel l'¡al·leluia! de joia i de gratitud, síntesi i concreció perenne de victòria, d'alegria i d'adoració.

El nostres Pomells de Joventut que durant la Quaresma i sobre tot en els dies de Setmana Santa, com l'abella, havien xuclat en les llagues de nostre adorable Redemptor, després d'haver transformat per mitjà de la compassió amorosa, el nèctar del dolor, portaven el dissabte de Pasqua a totes les cases i famílies de la nostra ciutat el tast i el sabor d'aquella exultació i d'aquell gaudi que duu sempre aparellada aital solemnitat. Donava bò veure aquelles colles de jovenets que abillats amb la

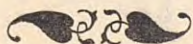
barretina catalana, eren l'objecte de l'esguard i encisaven i feien seguir amb les seves cançons a la multitud que adelerada anava a darrera d'ells com si hi sentís una flaire especial. I no busqueu pas una música sorollosa, lleugera o sensual que armonitza molt bé amb la sàtira picant o el couplet desvergonyit; res d'això: el to popular i festiu dels instruments encaixa perfectament amb el sentit cristià i patriòtic de les estrofes que van desfent i destrenant. Ells fan obra d'amor, i l'amor no fereix ni envileix a ningú; poncelles que van obrint-se i badant-se a l'escalf dolcíssim de *Fè* i *Pàtria*, amb l'olorós perfum de la seva tasca, volen aixecar i moralitzar l'ambient de les nostres costums, volen restablir l'imperi de les nostres tradicions que essent la pedrera d'on havem sigut tallats, elles solament ens donaran fisonomia pròpia i fortitud. Ells fan obra positiva i d'educació; per això no trobareu que informi el seu esperit la negació, el prejudici i el respecte humà. En la plaça pública, en mig del carrer, tot cantant, us parlaven de la Pàtria, de la seva redempció i de la seva llibertat, però tenint en compte que la Pàtria no és solament la materialitat de la terra i que l'existència de tants sers, com hi ha al món, demana l'existència d'un Ser suprem, principi i origen de tots els altres us parlaven també de Déu que és qui crea, enfonsa i alça els pobles.

I així les noves caramelles anaven escampant a cada carrer, deixant a

cada casa un pols de sal d'espiritualitat, feien penetrar en el cor dels individus una clarícia d'aquella llum sobirana que fa a l'home bon patriota i bon cristià; dues idees, dos sentiments que, com ens ensenyen aquests joves, no s'exclouen pas, sinó que mutuament es completen i perfeccionen. Mireu-los com s'estimen i com practiquen aquella germanor i aquella caritat que és l'essència del Cristianisme i el nervi i la clau de la pau i prosperitat dels pobles; sota els plecs d'una mateixa bandera, sense gradació i escalonament de classes i de categories, van cantant i fent via pels carrers i places de la nostra ciutat, i el dilluns de Pasqua pugen al Santuari de la Salut per a cantar plegats i units per un mateix esperit, les lloances i goigs a la Verge, patrona nostra, reunint-se després i acoblant-se a l'entorn d'una mateixa taula per a menjar l'anyell i el berenar que els recorda l'afecte i amor dels seus conciutadans.

Heu's - aquí la lliçó, l'ensenyança viva dels nostres Pomells que havent tret esplèndida florida en nostres temps, obren el cor a una dolça esperança. En veure la nostra joventut ardida i generosa pensàvem en els odis i en el vil metall que avui corquen i maten la nostra societat, pensàvem en aquell primer misteri de glòria alçat i bastit pel geni d'En Gaudi, dalt del nostre Montserrat, on amb el Crist, surt també gloriosa i triomfant del sepulcre la nostra Catalunya.

G. CLAUSELLAS, PVRE.

LA FESTA DE SANT JORDI

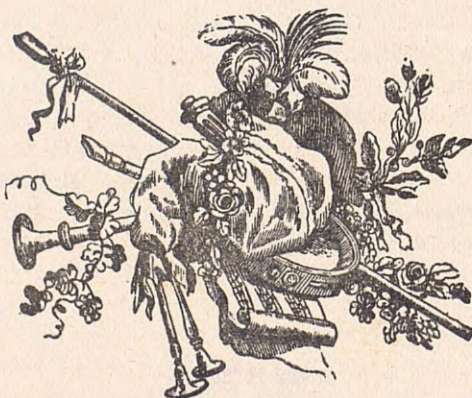
EN el sí del pensar de tots els homes creats per Déu hi predominen dos amors sublims: l'amor a Déu i l'amor a la Pàtria; aquests dos amors units són per fer la felicitat de nostra aimada Catalunya, com de tots els pobles. L'abril amb ses odors de primavera gentil, s'ens apareix amb la festa de Sant Jordi; de l'invencible cavaller, que ja en temps de Borrell II era per a Catalunya un símbol d'aquests dos amors. Per aquesta raó es pot declarar que si la Verge de Montserrat és nostra Consellera, Sant Jordi és nostre Patró, car el patriotisme dels Pomells de Joventut va encarnat en Sant Jordi. Qui l'ha inspirat a nostre Fundador, és Ell, donant als Pomells la verdadera solució del problema català, ja que'ns ha fet pensar en el Catalunya rica i plena per l'amor que manifestin els seus fills al Creador de totes les Nacio-

nalitats que existeixen a la terra, i en que haurem alcançat nostra llibertat quan els dos amors que simbolitzen el blau cel i les quatre barres, s'hagin completament fos en un.

Per mitjà dels Pomells florirà la fè, i l'amor i la llibertat retornarà a nostre poble, car si aquest és una Nacionalitat i les Nacions son lliures per voler del mateix Déu que les ha creades, Catalunya serà lliure mercès al gloriós Sant Jordi, capità dels Pomells, el qual treurà de nostra terra el drac del centralisme i de les baixes passions i li tornarà per mitjà dels Pomells, que en tan bona-hora inspirà a nostre estimat Mestre En Josep M.ª Folch i Torres, la pau i espiritualitat que tant enyora Catalunya.

J. ARIMÓN SANMIQUEL.

President del Pomell
«Clavells de primavera»

SIGUEM CAVALLERS

*Catalunya en altre temps
ella sola es governava.*

RA és hora de recordar que en altre temps, quan Catalunya tenia fesomia pròpia, ço és, quan gaudia de plenitud en el governament de tot el seu; quan amb la llengua seva parlava al poble i als reis, quan dirimia els litigis amb les lleis que s'havia donat ella mateixa; quan administrava justícia en consonància amb els seus usos i costums; quan legislava pel comerç i pels gremis i organitzava les defenses de mar i de terra i, respectant a altri exigia el respecte per ella; quan la tradició i l'història li servien per a enfortir la seva nobilitat i era forta pels catalans i temuda per les gents forasteres; era allavors que Catalunya sentia fervorosa devoció pel seu Patró, el gloriós cavaller, Sant Jordi.

La Generalitat, al bastir l'actual palau per a estatjar-s'hi, ja hi construï la capella que dedicà al Sant Patró i, en el segell, hi esculpí, com atribut indispensable, la creu vermella sobre camp albí. El sentiment religiós de la Catalunya d'aquells temps resta ben palesat, doncs, en triar a Sant Jordi per Patró i confeccionar el segell amb la creu vermella pel foc de l'entusiasme damunt la blancor nítida de l'ideal que

no desapareixerà, en tant resti un català en aquest bocí de terra, blava pel seu cel i per les aigües de la mar llatina.

Nosaltres veiem en la creu de l'escut un símbol que ens dú a la memòria el nom d'aquelles hosts que lluitaven amb braó, portant damunt el pit la creu vermella que els enardia encara més, per a arreballar dels sarraïns els Llocs Sagrats, on s'havia consumat la més cruenta de les tragèdies. Com aquells esforçats guerrers, els catalans d'ara, arborats de fè en el Patró de Catalunya, hauriem de treballar per dins primer i expandir arreu el sentiment de Pàtria, que desvetllés als qui no's senten del jou que els oprimeix.

El dragó maleït que Sant Jordi pogué vèncer, no és res menys que'l centralisme absorbent que detenta totes les llibertats del nostre poble que, malgrat el desviament de la petita fracció enduta per un odi a una passió folla, malda i aspira al reconqueriment de la seva personalitat.

Com els *creuats*, els catalans d'avui tenim el deure d'esforçar-nos en alliberar a Catalunya dels seus enemics engrapant la llança de la convicció i emparant-nos amb l'escut de la creu vermella del gloriós cavaller i Patró nostre, Sant Jordi.

Com ell era soldat de Déu, ho som també nosaltres, de Déu i de la Pàtria i, per Déu i la Pàtria catalana havem de lluitar sempre fins a la consecució de l'autonomia integral, fins al plé reconeixement de la seva personalitat,

fins a la lliberació total del jou que li priva de governar-se i

*dictar les seves lleis
en sa llengua i no cap altre.*

Siguem, doncs, tots cavallers de Sant Jordi.

J. VIDAL VIÑAS.

Conseller del P. de J. «Flors del Vallés».

Recordatori gravat al boix pel nostre jove En Ricard Marlet i que tirat en varis colors fou repartit a l'ofici del dia de Sant Jordi.

ORACIO A SANT JORDI

Oh, Sant Patró de les roses,
que veniu pel mes d'Abril
i agracieu totes les coses
amb el seu esclat gentil.

Avui es vostra capella
plena d'encensos i llums
com preuada meravella
d'alegria i de perfums;

i es joiosa de gentada,
la gentada es un present
que vos fa en vostra diada
la ciutat. Seguidament

la gentada tot el dia
vos va passant pel devant
com la llarga lletania
que la ciutat va resant.

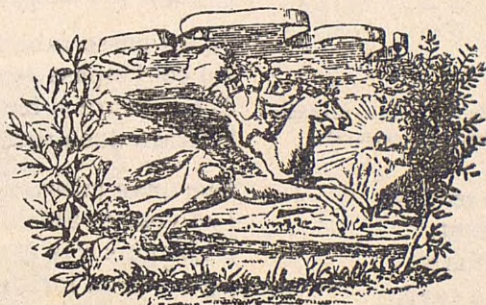
Al vostre entorn son florides
les roses grogues com l'or,
les vermelles com ferides
i les blanques com l'amor.

Feu per aquestes tres ofrenes
or, amor, i sang ardent,
que es trenquin nostres cadenes
i minvi l'odi crexent.

Puix és la vostra corona
del bon temps un bell esclat,
per el salm que vos entona
tot lo dia la ciutat,

feu qu'el sol de primavera
sota el cel blau i a ple vent
tremoli nostra bandera
ben lliure i gloriosament.

JOSEP M.ª CASAS DE MULLER.

LA VERGE DE MONTSERRAT SOBIRANA EXCELSA

Ara que una aura de primavera empeny cap a un demà venturós la nostra terra, ara que una vida nova feconda totes les seves energies, i transforma gloriósament la seva personalitat, més que mai hem de cercar la unitat moral i a Montserrat hem de trobar-la. Que sobre la unitat de la llengua i de la raça i del caràcter, la Verge de Montserrat, que és altura material, dongui unitat moral a la terra catalana, fent-nos a tots d'un pensar i d'un voler, encenent en el cor de la nostra gent la flama tranquil·la de les virtuts, *traient de Catalunya l'esperit de discòrdia, i ajuntant a tots sos fills amb cor de germans.*

ENRIC PRAT DE LA RIBA.

FULLA D'ALBUM

(Extret de l'Album de visitants
del Monastir de Monserrat).

Teniu de Reina excelsa
l'imperi i magestat;
teniu de dolça Mare
aquell mirar tan suau:
¿ Qui temerà acostar-s'hi
per més que hagi pecat?

FÈLIX SARDA I SALVANY.

CAVALLER SANT JORDI

Passa Sant Jordi sobre el brau corcer,
alta l'espasa que la dreta empunya;
passa pel cel de nostra Catalunya
i ja no torna fins a l'any que ve.

Per què el teu pas es tan lleuger, que
[apenes
si dura sols un obrir d'ulls sobtat?
Per què te'n vas enllà de les carenes
com si et dugués un vent esperitat?

Es endebades exultar ton dia
amb el vibrar d'un himne triomfal,
ni que cobrim de roses l'ampla via
i onegi una bandera en cada pal?

Si res no et diuen les cançons de festa
ni el perfum de les roses i el llorer
oh, tu, qui entre els herois ets el primer
i el cor tens prest a tota noble gesta;

tu qui del jou lliurares la princesa
occint el monstre vil i repugnant,
no escoltaràs tampoc el nostre plant
si t'invoquem per Catalunya opresa?

i diu Sant Jordi, deturant el pas:
—No amb cants ni flors es guanyen
[les conquestes:
cal la fe viva i l'hardidesa al braç
i deixar per després cançons i festes.

Si ara passo rabent com la ventada,
pel cel l'espasa fent llampeguejar,
és per veure si feu igual tolnada
i encara dueu roses a la mà.

Que quan m'esperareu d'altra manera
i en vostres ulls hi hagi un altre brill,
i, aplegats tots al vol de la bandera,
sigueu prou forts per afrontà el perill
deturarà mon foltre sa carrera
i al davant vostre jo seré el capdill.

JOAN ARÚS.

HIMNE DE LA JOVENTUT

(AL P. DE J. «SANT JORDI»).

L'ardit jovent de nostra terra
damunt del llom de l'ideal
cerca a pujar l'altiva serra
el pit obert i el front ben alt.

Del blanc cavall tothom s'adona:
Si pujarà o no pujarà...
El brau genet, com l'esperona!
i el brau corser, quin calcigar!

Troba ben dura la pujada;
rellisca el roc dessota el peu,
mes l'embranchida ja és donada
i ara ja no el deturareu.

Sant Jordi un dia hi cavalcava
quan la princesa alliberà.
Per nostra mare que és esclava
cap català recularà.

De la victòria n'és fermança
la fe i l'amor que ens han alçat.
Dau-nos Sant Jordi vostra llança
i ens guanyarem la llibertat!

JOSEP M.ª FOLCH I TORRES
Fundador dels Pomells de Joventut

RECORDS

He somniat la mare meva
que'm besava, aquesta nit;
feia temps que no s'oïa
de sos petons l'esclafir!

Cada bes que ressonava
era un cant del paradís:
ni una nota n'he perduda
d'aquell himne tan joliu.

He gosat tota una vida
de records del temps d'ahir
i he vist altre cop la Mare
com abans, voreta a mi».

I al despertar del meu somni
contrariat i anyoradís,
a frec a frec de mos llavis
he trobat els del meu fill.

† ANTON DE P. CAPMANY.

APRENGUIN ELS BONS
CATALANS

Els propietaris En Pere i N'Antoni
Ventalló, de Mollet del Vallés, tenen
una làpida de marbre en la part de sa
casa torre que dona a la era, amb la
següent inscripció:

A. M. D. G.

El vici de blasfemar
mal al món sols pot portar
i a l'home fa bruta fera;
qui no el sàpiga deixar
no pot batre en aquesta era.

Cregueu-me digueu:
«Lloat sigui Deu;
»alabada sia
»la Verge Maria
per tot arreu».

P. A. V.

CONSELLS QUE DÓNA QUI VOL BÉ ALS POMELLISTES I A TOTHOM

Camina dugues hores cada dia.
Dorm set hores cada nit.
Lleva't desseguit que et despertis.
Treballa des de que et llevis.
No mengis ni beguis més del que necessitis.
No parlis sens pensar el que diguis.
No diguis tot el que pensis.
No facis més del que puguis.
No escriguis sinó el que podries firmar.
No deixis mai per demà el que avui puguis fer ja.
No compris sinó el que et sigui menester.
No gastis més del que tinguis.
No responguis ni obris al moment que t'enfadis.
No et refiis gaire dels homes.
Dubta del qui et festeja massa.
Descomfia del qui no creu en Déu.

X.

GRANETS DE SAVIESA POPULAR PER ALS POMELLISTES I ELS QUI NO HO SÓN

El treball i economia és la millor loteria.
L'economia és filla de l'ordre i de la perseverància.
Qui estalvia quan pot gasta quan vol.
Qui de jove no treballa quan és vell dorm a la palla.
Es la fi del jugador l'hospital o la presó.
En quant el ví; poc és bò, molt és verí.

Salut i alegria hermosura cria.
Val més semblar tonto i no ser-ho que ser-ho i no semblar-ho.
No vagis contra ningú i aniràs a favor teu.
Quan rebis un agravi fes com qui no hi sent.
Si no ets avar ni vanitós tots et voldran al seu redós.
Qui et vol bé et farà plorar qui et vol mal et farà riure.
Qui no vol creure al pare ni a la mare ha de creure la pell de cabra.

P.

POMELL DEL CEL

Ha passat a formar part d'aqueix Pomell la nena Josepa Pifol Camps, del Pomell de Joventut «Ovelletes del bon Jesús», qui deixà les clarícies de aqueix món, a les 4 hores de la tarda del dia 16 de març, a la edat de 6 anys

Quan tot just, esperançada i riallera, empenia el camí de la vida, baixaren àngels del Cel i se l'emportaren triomfalment als jardins del paradís.

Com el perfum en les flors, era la xamosa nena l'aroma de sa llar nadiua, que emmelava el cor d'uns pares i germans amantíssims.

Dotada d'una clara intel·ligència, impròpia de la edat, vesllumà la seva fi, i postrada en son llitet d'agonia, reclamava de la Verge de Montserrat, patrona dels Pomells, *aigua de les seves fonts per a obtenir la curació*.

Que del cel estant guii nostres passos pels camins de la vida, per a que junts amb ella, poguem un dia reposar en la pau eterna.

JAUME FARRÉ, PVRE.

Conseller d'«Ovelletes
del bon Jesús»

CRÒNICA DELS POMELLS DE JOVENTUT DE NOSTRA CIUTAT

El Pomell «Arrahona» fa celebrar cada més una missa a la parròquia de de Sant Feliu.

L'església de la Puríssima, mercès als Pomells «Al·leluia» i «Poncelles», s'ha enriquit amb una artística imatge de Nostra Dòna de Montserrat, havent-se celebrat una bella festa amb motiu de sa benedicció.

A les festes del Cinquantenari de l'Acadèmia Catòlica hi prengueren part activa, sobretot en el cant, els nostres Pomells.

El Pomell «Verge de la Salut» celebra mensualment missa de Comunió a les Germanetes, essent celebrant el Dr. Gabriel Clauselles i assistint-hi el conseller Sr. Comas Ribatallada.

També el «Jardí de Nazaret» i «Vol·liaines» la celebren a la capella del col·legi de la Sagrada Família.

El Pomell «Llirs de la Vall» celebrà el 22 de gener la festa de l'Entronització del Sagrat Cor en son col·legi del Centre de Cultura, fent la benedicció i acte de consagració el conseller Mn. Baldiri Cardona. A la processó ostentaren banderes catalanes. Representaren després els pomellistes al teatre de dit Centre petits drames, recitaren poesies i escoltaren del President del Pomell senyor Llobet, al piano, boniques composicions musicals.

El dia 19 de Febrer veieren també el mentat teatre ple per representar-hi els pomellistes «En Joan de la Calma».

El dia 5 de març, el Pomell «Al·leluia», a les deu del matí, tingué reunió mensual. En aquesta reunió es triaren els nois que deuran presentar-se al concurs d'Història que enguany es celebrarà en la present ciutat, pel mes de juny vinent.

El mateix dia, a les vuit del matí, el Pomell «Torns Eucarístics» celebrà la primera comunió mesal en la capella dels PP. Escolapis, seguidament es reuniren els pomellistes per a tractar de diferents assumptes.

El dia 9 de març, el Pomell «Vol·liaines» feu sa excursió a Terrassa i a Rubí, on fou saludat pels Pomells de Joventut de les poblacions visitades. El senyor Rector de Sant Pere de Terrassa, Doctor Homs, constituït en cicerone de nostres pomellistes, aidà amb ses explicacions a que fos profitosa la visita en aquells antics monuments d'art cristià. A Rubí, on entren amb la caputxeta blanca nostres pomellistes a l'església alhora que feien el Via-crucis, atragueren les mirades de tothom. Comissions de Terrassa i de Rubí les acompanyaren a l'escola «Ribas» meravellant-se en aquell edifici escolar que és baix tots conceptes honra i glòria de Catalunya. Que el Pomell «Vol·liaines» tornà satis-

fet de l'excursió, ho deien els cants que ressonaven al tren d'un quart de vuit del vespre, hora en que arribaven a nostra ciutat. L'acompanyava el conseller Mn. Cardona.

També tal com era anunciat el Pomell «Al·leluia» feu sa excursió a Montalegre, acompanyat de son conseller Mn. Manel Ribas.

Al festival que es celebrà a Plegamans amb motiu de la visita que hi feu el fundador dels Pomells, En Josep M.ª Folch i Torres, hi assistiren representacions dels Pomells de nostra ciutat. Entre elles recordem «Verge de la Salut» i «Voliaines», essent la més nombrosa la del Pomell «Sardà i Salvany».

A iniciativa del conseller Mn. Ribas han sigut moltes les pomellistes que han assistit amb caputxeta blanca als Via-crucis quaresmals de les parroquies de la ciutat.

El dia 30 de març, a la parroquial de Sant Feliu, celebrà sa inauguració el Pomell «Roger de Llúria», amb missa de Comunió a l'altar de Sant Josep Oriol que digué Mn. Cardona, qui dirigí breus paraules als pomellistes. Hi assistí el conseller En Josep Marlet i representacions d'altres Pomells.

Festa de Pasqua Florida

Els Pomells «Ovelletes del bon Jesús» del qual n'és conseller Mn. Josep Ferrer, s'encarregà de guarnir les paneretes dels Pomells de les Escoles Pies, havent sigut molt alabat el seu gust.

Els Pomells de Joventut «Torns Eucarístics», «Sempreviva», «Fruits Primerencs», «Cèlica Llum», «Flor de Ginesta», «Gira-sol», que radiquen a les Escoles Pies, i el filharmònic «Al·leluia», sortiren a cantar Caramelles amb la Banda Municipal per la tarda del dissabte Sant. La lletra del cant és del nostre mestre en gai saber, En Manel Ribot i Serra, musicada per el compositor Rvnt. Frederic Muset i instrumentada per a Banda per l'hàbil mestre En Josep Masllovet.

La felicitat iniciativa de mossèn Josep Cardona, diu «La Veu de Catalunya», va tenir, durant la nit del Dissabte Sant, un bell esclat.

El cant de les Caramelles, que d'uns anys a aquesta banda semblava reservat a colles de minyons que cantaven couplets de la pitjor mena, ha anat enguany a càrrec dels simpàtics Pomells de Joventut.

Durant la tarda del dissabte van sortir els Pomells que radiquen a les Escoles Pies, embaumant la ciutat amb els seus cants. Un d'aquests era d'En Manel Ribot, amb solfes dels senyors Musset i Masllovet.

A la nit van sortir Arraona, el Pomell que patrocina el diputat de la Mancomunitat senyor Picart, cantant unes corrandes del jove poeta Armand Obiols, música del també jove mestre Josep A. Clapés, i moltes societats corals.

Formant una colla lluidíssima, Clavells de Primavera, Violetes del Bosc, Sardà i Salvany, Flors de tot l'any, Roger de Llúria, Flors del Vallès i Bocins de la nostra Pàtria, van passejar durant la nit per la ciutat, portant-hi una bella alegria.

Tots els pomellistes d'aquests Pomells són, per dir-ho així, de la primera volada, i anaven abillats amb la barretina catalana.

L'automòbil que els seguia era coronat amb una gran bandera de les quatre barres.

La cançó que cantaven era de l'esmentat mossèn Cardona, amb música del mestre Masllovet. Cançó joganera, amb estrofes d'un fons sentit cristià i patriòtic, que deixava desigs de sentir-la novament. Anaven acompanyats de gran orquestra.

A la plaça de Sant Roc, un jurat presidit per un regidor, pel mestre Rifà, i per les senyoretes Llobet i Estop, va concedir alguns premis. El primer, a la colla de grans, va correspondre als joves d'Arraona, i el primer de les colles petites a l'aplec de Pomells esmentats.

Els carrers de la ciutat es trobaven animadíssims.

Els consellers Vidal i Viñas, Roure, Colilles, Marlet, Mn. Cardona i Gambús, com també els consellers dels Pomells de l'Escola Pia, acompanyaren als caramellaires.

El Pomell de Joventut «Voliaines», amb motiu de la festa de Pasqua, va obsequiar amb un dinar als assilats de la «Casa Bressol» Tereses.

El dinar va ésser servit per les pomellistes.

Va assistir a la festa, fent la benedicció de la taula, mossèn Josep Cardona.

Els Pomells «Voliaines», «Jardí de Nazaret i «Roselles del Vallés» es reuniren en domicilis particulars a la nit

del Dissabte de Glòria, per a obsequiar als pomellistes caramellaires, essent el grop més nombrós al domicili de Rosa Canals, presidenta de «Voliaines».

El dilluns de Pasqua, l'Aplec de Pomells «Pasqua Florida», anà de forada a la Salut per a saludar a la Verge i menjar-se el be regalat per Mossèn Cardona.

Al santuari, després de la funció dedicada a la Verge, cantaren el Credo i els goigs de la Mare de Déu.

El senyor Arxiprest els dirigí paraules de felicitació roents d'amor a Déu i a la Pàtria. A fora cantaren les Caramelles que meresqueren el segon premi preferent en el concurs de l'Ajuntament. Seguí després el berenar amb la major animació i alegria.

De retorn amb banderes i paneretes s'encaminaren a la torra de cal Arimon, carrer de la Crehueta, on admiraren les belleses de la casa, es cantaren cançons i es puntejaren sardanes, portant cada u escrita a la cara la joia especial que els havia dut enguany Pasqua Florida.

Els acompanyaren en tan bella festa ultra els concellers: senyors Roure, Marlet, Mossèn Antoni Vancells i Mossèn Cardona, el senyor Arxiprest, el P. Isanda i Revds. Bofarull, Cañameras i Gabriel Clausellas.

Festa de Sant Jordi

Patró de Catalunya

L'idea llençada per Mossen Cardona en el sermó de l'any passat en la festa de Sant Jordi, d'aixecar un altar al Sant Patró de Catalunya en la arxiprestal de Sant Feliu, és avui una rea-

litat. La Família Campmany ha costejat el relleu del Sant, vera joia d'art cristià, digna d'ésser llegada a les generacions sabadellenques. La Joventut Catalanista, Joventut Nacionalista i Joventut Catòlica obríren una subscripció per a pagar l'altar que s'inaugurà el dia 23 de Abril, festa del Sant.

Els Pomells de Joventut, a iniciativa del més petit de tots «Poncellines», del qual n'és presidenta Rosa Gambús han ajudat a l'erecció de l'altar obrint, aquests darrers dies, una subscripció amb la quota única de una pesseta.

El Pomell «Sant Jordi», de Barcelona, fent honor a son nom endreça a la comissió erectora una lletra entusiasta per mediació del Director de «La Veu de Catalunya», acompanyada de son óbol.

Els Pomells de la ciutat han assistit als assaigs de la Missa *Fontis bonitatis*, que és la que junt amb l'*Escola Cantorum* han cantat en l'Ofici de la festa patronal, que ha sigut ensems la de l'inauguració de l'altar.

Des de les set del matí del dia de Sant

Jordi, senyoretes pomellistes en la Plaça de Pi i Margall ofrenaren als vianants les tradicionals *Roses*. Prengheren també part nostres pomellistes a les sardanes que tocà la «Principal del Vallés» a la sortida de l'Ofici i a les que es puntejaren, a la tarda, al bosc de can Feu.

La festa d'enguany deixarà un record inesborrable. Els malalts reberen les primeres olors de les roses de St. Jordi, car les Joventuts nacionalistes acompanyaren a Nostramo en el Combregar general. A l'Ofici que celebrà el conseller Mossèn Josep Cardona, hi assistí l'Ajuntament i tota la nostra joventut, essent la nova església de Sant Feliu molt petita per tanta gentada. Predicà l'eximi publi-

cista català Dr. Lluís Carreras qui palesà una vegada més el seu talent i el seu entusiasme per la pàtria catalana.

Moltes pomellistes assistiren a la festa amb caputxeta blanca.

Donzelles del «Llessamí florit» les verem sostenint la tobollola d'una ma-

Artística majòlica, nova indústria sabadellenca, obra de l'intelligent jove En Modest de Casademunt, que fou col·locada a l'altar major de S. Feliu el dia de S. Jordi

lalta del carrer de Lacy alhora del Combregar general, també habillades amb la caputxeta i en diversos balcons al pas de la processó, treien el cap exemplars pomellistes catalanament cofades.

El cavaller Sant Jordi ha fet sentir enguany per tota la ciutat noves flaires de roses espirituals.

Una de les colles caramellaires, diu el «Diari de Sabadell», que es presentà davant de l'Ajuntament en resposta al Concurs organitzat fou el Pomell «Arrahona», integrat per un estol de joves nacionalistes que al fervor patriòtic saben agermanar-hi l'amor a Déu.

Ja feia dies que sacrificant el repós s'aplegaven a la llar d'en Tomás Figueras i sota la direcció del jove mestre En Josep Clapés assejaven cançons amarades de sentors de la terra ensem que unes «Caramelles», lletra del nostre amic, Armand Obiols i musicades per en Clapés que ens ha demostrat les condicions que posseeix com a compositor.

Amb gran fe i enlairat sentiment, abillats amb barretina musca i presidits per l'enseny de la Pàtria catalana, els pomellistes de «Arrahona» ruborosos pel defora, però amb el cor abrandat, demostraren ben eloqüentment la necessitat que hi havia de restablir les formoses tradicions en la terra eixint a saludar les més prestigioses famílies sabadellenques en la nit riallera de la Pasqua de Resurrecció.

El sentiment i afinació amb que exetaren les composicions els feu mereixedors del primer premi, que, per unanimitat, els hi adjudicà el Jurat. Al seu

primer èxit, que per igual comparteixen cantaires i mestres, hi han d'afegir la satisfacció amb que sigueren rebuts per totes les famílies festejades, especialment la del Conceller del Pomell, el digne diputat de la Mancomunitat, senyor Picart, qui ha rebut enhorabones ben sinceres dels concellers de altres pomells i dels seus amics:

Nosaltres ens felicitem del gest del Pomell de Joventut «Arrahona» i esperem l'any que ve sabrà reproduir-lo i serà imitat per altres associacions de joves sabadellenques que no poden oblidar la necessitat de manifestar públicament els nobles sentiments que es professen.

Els veïns del carrer de Sant Francesc obsequiaren als caramellaires que visitaren aquell carrer, amb les següents sardanes, executades per «La Principal del Vallés»:

«Mig-dia de juny», Grau; «Les noies de Prats de Molló», Juncà; «Girona aimada, Bou; «Aires del Montseny», Grau.

Entre les festes organitzades pels «Pomells de Joventut» d'aquesta ciutat en la diada de Pasqua a llaor de Crist ressucitat, hi hagué la benedicció de varis anyells que foren després entregats als nostres establiments benèfics.

A les Germanetes dels Avis Desemparats hi hagué una festa digna de tota lloansa.

Els Pomells «Mare de Déu de la Salut» i «Llavor Catalana» beneiren solemnement l'Anyell blanc de Pasqua, per a fer-ne ofrena després als avis de la casa pairal del doctor Feliu.

A les deu del matí, les pomellistes habillades amb la gentil cofadura blanca omplenaven els seients de la xiroia Capella i una munió de fidels se sumava a la simpàtica festa acabant d'omplir l'església que lluita ses millors gales.

Comensà l'acte amb la visita espiritual a la Mare de Déu de Montserrat, dirigida pel conseller dels dos pomells senyor Comas. Acabada aquesta, tot cantant lloances a Crist Ressucitat, s'organitzà una processó per a beneir l'Anyell pasqual.

Als claustres que rodegen la capella tingué lloc la benedicció per l'exemplar capellà de les Germanetes, Mossèn Gaietà Clausellas, assistit per nostre particular amic i col·laborador Mossèn Gabriel Clausellas.

Acabada la benedicció, una entusiasta velleta en nom de tots els avis dirigí quatre mots d'agraïment a les pomellistes, essent aplaudida entusiàsticament.

La tresorera del Pomell Na Marguerida Costa, llegí una ben sentida poesia composta expresament per aquell acte, i Na Montserrat Llonch, presidenta del Pomell «Mare de Déu de la Salut», féu ofrena als avis de la Casa de l'Anyell blanc que acabaven de beneir.

Organitzada novament la processó, s'entrà al temple boi cantant la majestuosa Salve Regina, i a l'acabar Mossèn Gabriel en nom de les Germanetes i avis acollits a la casa, felicità als dos Pomells per la festa tant simpàtica que acabaven de celebrar, sabent agermanar tant bellament els actes d'amor a Déu i a la Pàtria.

A la Parroquia de la Puríssima Concepció al mateix matí a l'acabar la missa de dos quarts de dotze, foren

també beneïts varis anyells dels Pomells «Al·leluia», «Poncelles», «Rosada del Cel», «Poncellines», «Ovelletes del Bon Jesús» i «Ram d'olivera». Durant el sant sacrifici els pomellistes cantaren varis salms i himnes litúrgics, essent també a l'acabar portats els anyells beneïts a les altres cases de beneficència de la ciutat nostrada.

Digué la missa Mossèn Manuel Ribas.

Festa de Nostra Dóna de Montserrat Patrona de Catalunya

Els pomells de Joventut «Llirs de la Vall», «Roses de Jericó», «Llessamí florit» i «Pleta de Maria» celebraren la festa de Nostra Dóna, a l'església de la Tinència el dia 22 d'Abril, al vespre, amb la visita espiritual, salve i Virolai i el dia 23 amb missa de Comunió, i a la tarda amb trisagi marià, sermó pel Dr. Lluís Carreras i besamans, corrent la part coral a càrrec dels esmentats Pomells.

El dia 27 l'han celebrat els Pomells, oferint ses Comunions a la Moreneta per la restauració de les patriarcalcs costums a nostra terra.

El dia 30 s'uniren a les festes que celebrà la antiga confraria de Nostra Dóna de Montserrat a la parroquial de Sant Feliu, amb Missa de Comunió i plàtica que féu el senyor Arxiprest En Domènec Pagès, Ofici a les 10 amb sermó pel P. J. Isanda i especialment a la funció de la tarda, en la qual predicà el mateix orador, no havent mancat tampoc representacions dels nostres Pomells a la processó del vespre

Obres piadoses i patriòtiques dels Pomells de Joventut de Sabadell, escollides entre les que s'han enviat a la Direcció de GARBA

Llirs de la Vall: A. Llobet acompanyà un jorn que plovia molt amb el seu paraigua a un vellet que anava carregat.

Pere Sotorra descompartí a dos nois que es barallaven i va resar una Salve a la Verge de Montserrat per la prosperitat dels Pomells.

Pere Marin donà la mà a un ceguet que passava pel carrer i reptà a dos nois que tiraven rocs.

Llorenç Barbarà conseguí que un noi no anés a l'escola Protestant i corregit a un altre que deia renecs.

Miquel Vallribera collí una cosa que havia caigut d'una senyora.

Jaume Baus va deixar un llibre català a un noi que el volia llegir i no'n tenia.

Josep Ros va corregir a un noi que es ficava a un hort trepitjant les plantes.

Tots els d'aquest Pomell han llegit en català i han resat devotament per fins patriòtics.

Jardí de Nazaret: Maria Vila donà unes sabates a una nena pobre.

Carme Vidal, donà un vestit també a una nena pobre.

Roselles del Vallès: Maria Batlle, corregit a una amiga perquè deia *adios* en lloc d'*Adéu* i donà cèntims a un noi perquè es comprés un llibre català. Ha resat pels soldats del Marroc i ha ofert una comunió pel Dr. Sardà.

Assumpció Macarulla, ha visitat un malalt i ha sofert amb resignació mofores que han fet dels Pomells.

Torns Eucarístics: Josep Carreras Costajusà, ha renyat a un noi perquè es burlava d'un vellet tartamut.

Bastià Bassany, ha reprès a un home que renegava, havent lograt li donés després la raó.

Joan Santpere Pla, va donar a un pobre els cèntims del berenar.

Adrià Margenat, ha deixat d'anar al Cine i ha corregit males paraules dels companys.

Quirse Estop, cada jorn repassa la gramàtica catalana i regira el diccionari català.

Domenec Codina Fatjó, prega a Sant Jordi i a la Moreneta per a que vetllin constantment per Catalunya.

Ramon Ustrell, ha corregit les equivocacions que hi havia en una carta escrita en català.

Joan Roca Estapé, ha dit a un noi que no es deia *menos* sinó *menys*.

Jaume Mumbert, ha donat un troc de pa a un pobre i ha resat un Pare-nostre per un que blasfemava.

Aqueix Pomell és el qui ha dut una llista més completa de bones obres.

Fruits primerencs: S'ha d'alabar d'aqueix Pomell l'acte d'haver acompanyat a Nostramo que anava de viàtic, enrotllant el carruatge en que anava, i convidant als vianants a descobrir-se a son pas. Merescué la seva obra a l'arribar al temple la més sincera felicitació del conseller Mn. Antolí Vancells.

Clavells de Primavera: Joaquim Arimon, prega per la llibertat de Catalunya.

Flors del Vallès: N. N., logra que en una botiga posin el rótul en català.

Roger de Llúria: Aqueix Pomell cada mes destina una pesseta pels avis desemparats.

Els Pomells «Clavells de Primavera», «Violetes del bosc», «Sardà i Salvany», «Roger de Llúria», «Flors de tot l'any», «Bocins de nostra Pàtria» i «Flors del Vallès», han repartit a les cases de beneficència de nostra ciutat, pagades totes les despeses, el sobrant del resultat econòmic de les Caramelles.

Al IX Concurs Nacional d'Història de Catalunya, organitzat per la Protectora de l'Ensenyança Catalana, són molts els nostres pomellistes que hi pendran part, havent omplenat el local del Centre Català en les tres lliçons prèvies, que amb projeccions hi ha donat el senyor Riera.

PRESIDÈNCIES DELS NOSTRES POMELLS DE JOVENTUT

POMELLS:	PRESIDÈNCIES:	DOMICILIS:
Roses de Jericó	Maria Quer	Manso, 33.
Llesamí Florit	Joaquima Llobet . . .	Rambla, 207.
Pleta de Maria	Rosa Lacasa	Calasanz Duran, 28.
Verge de la Salut	Montserrat Llonch . .	Corominas, 49.
Llavor Catalana	Julita Molins	Rambla, 245.
Jardí de Nazareth	Teresa Bracons	Bèlgica, 51.
Poncellines	Rosa Gambús	S. Francesc, 7.
Voliaïnes	Rosa Canals	Palanca, 3-5.
Poncelles	Rosa Tarruell	Escola Pia, 22.
Rosada del Cel	Angela Casas	Ample, 89.
Ovelletes del bon Jesús .	Mercè Viñas	S. Vicens, 5.
Roses en esclat	Teresa Figueras	Muntarols, 52.
Obrers de nostra pàtria.	Pere Casals	Clgi. Escl. ^a Pia (P. Teixidó)
Cèlica llum.	Pere Comas	Col'legi Escola-Pia.
Girassol.	Jaume Tiana	Duran, 61.
Bocins de nostra Pàtria .	Ramon Burgarolas . .	Muntarols, 52.
Flors de ginesta. . . .	Vicens Thatcher . . .	Sant Antoni, 8.
Sempreviva	Miquel Torrella . . .	Plaça Prat de la Riba, 8.
Fruits primerencs	Josep M. ^a Sabater . . .	Doctor Puig, 8.
Torns Eucarístics	Quirze Estop	Rambla, 85.
Clavells de Primavera .	Joaquim Arimon	Argüelles, 63.
Llirs de la vall	Antoni Llobet	Carretera Barcelona, 218.
Al·leluia.	Josep Vila	Escola Industrial, 16.
Flors de tot l'any	Anton Sastre Regàs . .	Carretera de Barcelona, 26.
Ram d'olivera	Elena Pont	Estrella, 20.
Violetes del bosc	Francesc Enric	P. Coromines, Clgi. Colilles
Flor del Vallès	Sebastià Arderius . . .	Sant Pere, 24.
Arrahona	Carles Llonch	Corominas, 49.
Sardà i Salvany	J. Padró	Montserrat, Col'legi Roure.
Obreres de Catalunya .	Mercè Guerrero	Escola-Pia, (P. Teixidó).
Roger de Llúria	Josep Marlet	Bèlgica, Casa Marlet.
Roselles del Vallès. . . .	Maria Pinyol	Estrella, 61.
Sant Tarcisi	Francesc Ventura. . . .	Acadèmia Catòlica.

CONSELLERS DELS POMELLS

MN. ANTOLÍ VANCELL, P. JOSEP TEIXIDOR, MN. MANEL RIBAS, JOAN COMAS,
 MN. BALDIRI CARDONA, MN. SALVADOR NOGUERA, MN. JAUME FERRER, FELIU
 GAMBÚS, MN. JOSEP CARDONA, RAMON PICART, JAUME VIDAL VIÑAS, DOMENEC
 COLILLES, P. RAMON HOSTENCH, P. LLUIS RODÉS, P. LLUIS GAJA, P. ALBERT
 GALIANO, P. NICOLAU BUSQUETS, JOSEP ROURE I JOSEP MARLET.

LAUS DEO ET HONOR CATALONIÆ